

Крім того, величезну увагу необхідно приділяти навчанню персоналу по роботі з новою ERP системою до, під час і після її впровадження.

Комбінація вищезазначених факторів дасть змогу в майбутньому збільшити прибутки підприємства, зменшити витрати, а також спростити інформаційні потоки в організації.

Література:

1. Buchanan G. Enterprise Resource Planning : A Closer Look / G. Buchanan, P. Daunais, C. Micelli // Purchasing Today. — 2007. — №2. — P. 12—18.
2. Davenport T. Putting the Enterprise into the Enterprise System / T. Davenport // Harvard Business Review. — 2008. — №6. — P. 42—45.
3. Davis B. False Starts, Strong Finishes / B. Davis, C. Wilder // Information Week. — 2008. — №48. — P. 3—7.
4. Langenwalter G. Enterprise Resources Planning and Beyond : Integrating Your Entire Organization / G. Langenwalter. — St. Lucie Press, 2008. — 180 p.
5. Ptak C. ERP : Tools, Techniques, and Applications for Integrating the Supply Chain / C. Ptak, E. Schragenheim. — St. Lucie Press, 2009. — 212 p.
6. Stein T. Making ERP Add Up / T. Stein // Information Week. — 2009. — №21. — P. 11—13.
7. Volkoff O. Getting Your Money's Worth from an Enterprise System / O. Volkoff, B. Sterling, P. Nelson // Ivey Business Journal. — 2009. — №5. — P. 18—25.

РЕЗУЛЬТАТИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ НГВУ „ДОЛИНАНАФТОГАЗ” В КОНТЕКСТІ ЯКОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ С.Я.Кісь, М.М.Мельницький

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, вул.
Карпатська 15, fugrer.nung.edu.ua.

Анотація

В статті здійснено апробацію просторової графоаналітичної моделі оцінки та управління якістю діяльності організації в умовах гарантування економічної безпеки НГВУ „Долинанафтогаз”.

Ключові слова: *якість діяльності, економічна безпека, просторова модель.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Сучасні умови розвитку теорії та практики управління якістю потребують нових підходів до вирішення проблем якості, які б не тільки враховували характеристики продукції, властивості виробленого предмету, а цілий комплекс відповідних характеристик, які відображають соціально-економічний процес функціонування і розвитку виробництва, якість соціально-економічної системи загалом. Тобто, кінцева якість продукції є наслідком дії багатьох факторів – якості персоналу, якості організації виробництва, якості техніки та технології, якості управління, конструкторських розробок та інше. Якщо якість

виготовленої продукції чи наданих послуг можна побачити, оцінити, стандартизувати, то якість діяльності підприємства можна визначити і оцінити тільки частково. Це пояснюється тим, що окремі фактори, які формують кінцевий результат, в процесі його отримання випадають або трансформуються в інші властивості. Тому, слід вести мову про два окремі поняття: „якість продукції” та „якість діяльності”, причому останнє є набагато важливіше з точки зору вибору засобів та методів управління економічною безпекою підприємства.

Отже, управління будь-якими процесами, пов'язаними з економічно безпечним функціонуванням підприємств в результаті впливає на певні їх характеристики: продуктивність, ефективність, платоспроможність, надійність та інші. Комплекс таких характеристик відображає якість діяльності, що дає підстави говорити про управління якістю як про особливий підхід до управління економічною безпекою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. В контексті вищевикладеного категорію „якість” необхідно розглядати не тільки з позиції технологічної складової виробничого процесу, а враховувати фактори, які виходять за межі технології і характеризують підходи до типу розвитку організації, регулювання виробництва продукції, оцінки морального старіння та фізичного зносу основних засобів, мотивації та культури праці, суспільної свідомості ініціативи та активності персоналу, інфраструктури виробництва та інше. Як зазначено в [1], саме ці характеристики мають вагомий вплив на ефективність функціонування підприємств нафтогазового комплексу і визначають рівень їх економічної безпеки. На цій же тезі наголошує і менеджер з урядових відносин компанії ТОВ „Шелл Юкрейн Експлорейшн енд Продакшн І”, яка належить до всесвітньої групи енергетичних та нафтохімічних компаній „Шелл”, О. Титаренко. Розглядаючи в [2] проблеми та перспективи партнерства в нафтовому та газовому секторах України, він наголошує на необхідності об'єднання матеріальних та людських ресурсів національних та міжнародних компаній, звертаючи увагу на те, що „... найбільший ресурс – це людина, розвиток та використання її надзвичайних умінь та можливостей” [2, с.31]. Приведені в [3] результати досліджень, які проводили спеціалісти компанії Solomon & Associates засвідчили, що високі виробничі показники окремих нафтопереробних підприємств були забезпечені з одного боку увагою керівництва до усунення збоїв в роботі, а з іншого – систематичним збором і використанням інформації про результати діяльності підприємства. Крім цього дослідження виявило важливість максимально ефективного використання потенціалу виробничого персоналу, інвестиції в навчання і підвищення кваліфікації якого окуповуються за рахунок скорочення експлуатаційних витрат та більш ефективного використання обладнання. Вплив підвищення якості персоналу та методів управління ним на економічні показники підприємств нафтогазової галузі продемонстровано і в [4], де наголошено на тому, що найкращі результати їх діяльності були досягнуті за рахунок впровадження бригадного методу організації робіт, децентралізації прийняття

рішень та спільного використання інформації про досягнуті результати рядовими працівниками підприємства.

Виділення раніше невирішених частин загальної проблеми. В ряді публікацій [5,6,7,8] започатковано розв'язання проблем ефективного функціонування суб'єктів НГКУ з позиції впливу на головний чинник формування будь-яких якісних та кількісних змін на підприємствах – їх людських ресурсів. Зокрема, запропоновано шляхи активізації інтелектокористування, напрямки переходу на сучасні методи управління інтелектуалізованими компаніями, досліджено їх вплив на рівень економічної безпеки держави [5], представлено методику якісної та кількісної оцінки інтелекту нафтогазової галузі, враховуючи її стратегічно важливе значення для економіки країни [6], обґрунтовано доцільність інтелектуалізації процесів управління нафтогазовим комплексом України [7], проведено масштабну діагностику і оцінку стану персоналу організаційних утворень нафтогазової галузі [8]. Сукупність приведених вище наукових досліджень дає можливість сформулювати ряд висновків, а саме:

- для якісного підвищення виробничих чинників функціонування підприємств нафтогазової галузі України необхідно активізувати роботу в напрямку використання інтелектуально-ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання;
- економічно безпечний розвиток окремих підприємств, а також нафтогазового комплексу загалом можливий за умов концентрації інвестицій не тільки в техніку і технології, а й в людський розвиток;
- для ідентифікації проблем, пов'язаних з ефективним використанням людського потенціалу нафтогазової галузі України, необхідно здійснювати періодичну оцінку та аналіз якісного стану управлінського та виконавчого персоналу галузевих організаційних утворень;
- результати проведених оцінок якості функціонування підприємств нафтогазового комплексу України засвідчили необхідність впливу на підвищення якості управлінського та виконавчого персоналу за окремими характеристиками, а також техніки, технології та обладнання з метою гарантування високого рівня економічної безпеки.

В контексті вирішення теоретико-методологічних та практичних завдань пов'язаних з розробкою підходів до управління економічною безпекою організаційних утворень на основі комплексного менеджменту якості, запропоновано площинну і просторову моделі управління якістю діяльності економічних систем різного рівня [9,10], а також методику оцінки і розрахунку рівня економічної безпеки суб'єктів господарювання відповідно до значень показників якості діяльності [11,12]. Приведені вище, достатньо науково обґрунтовані теоретичні положення, на нашу думку, вимагають практичної апробації в умовах функціонування реальних підприємств. Зважаючи на стратегічну роль господарських одиниць нафтогазової галузі в економіці держави, гостру необхідність покращення якості діяльності структурних підрозділів НГКУ, таку апробацію було здійснено на одному з найбільших

нафтогазовидобувних підприємств західного регіону – НГВУ „Долинанaftогаз”.

Виклад основного матеріалу. На нашу думку, результати моделювання і управління якістю функціонування цього підприємства можуть бути найбільш презентативними, так як воно має значний потенціал і потреби в покращанні рівня економічної безпеки.

Моделювання роботи цього підприємства з використанням просторової графоаналітичної моделі передбачає отримання узагальнюючих оцінок за трьома складовими якості. При цьому, програмою експериментальної перевірки інноваційних теоретичних положень попередніх досліджень передбачено, що значення векторів якості \vec{Q}_M , \vec{Q}_P та \vec{Q}_T повинно визначатись як до моменту початку проведення досліджень і оцінки показників, характеристик і результатів діяльності названого колективу (показники за 2004 р.) так і після впровадження результатів, переданих керівництву НГВУ „Долинанaftогаз” у вигляді практичних рекомендацій щодо напрямків і заходів з покращання показників якості за всіма векторами \vec{Q}_M , \vec{Q}_P та \vec{Q}_T .

Виконавши розрахунок значень векторів $\vec{Q}_{M(2004)}$, $\vec{Q}_{P(2004)}$ та $\vec{Q}_{T(2004)}$ за результатами оцінок 2004 року і порівнявши їх із розрахованими за результатами оцінок 2008 року значеннями векторів $\vec{Q}_{M(2008)}$, $\vec{Q}_{P(2008)}$ та $\vec{Q}_{T(2008)}$, отримаємо результати порівняння у вигляді $\pm \Delta Q_M$, $\pm \Delta Q_P$ і $\pm \Delta Q_T$ – відхилення значень результуючих векторів від їх початкових значень, величина і знак яких нестимуть інформацію про зміни, що відбулися в складових показниках якості діяльності підприємства і адекватні їм зміни в його економічній безпеці.

Аналогічні розрахунки повинні бути виконані і щодо початкового $\vec{Q}_{R(2004)}$ і контрольного $\vec{Q}_{R(2008)}$ значень результуючого вектора \vec{Q}_R з отриманням $\pm \Delta Q_R$. При цьому величина і напрямок переміщення кінця результуючого вектора \vec{Q}_R в просторі моделі управління якістю наочно продемонструють і відповідні зміни в результатах управління економічною безпекою підприємства.

Таким чином, з використанням статистичної інформації про діяльність НГВУ „Долинанaftогаз”, результатів анкетного опитування працівників підприємства і результатів експертних оцінок розраховано такі показники:

1. Оцінка рівня якості управлінського персоналу НГВУ „Долинанaftогаз” за результатами 2004 року становить 35,9 бала, що складає 47% від максимально можливої кількості балів (75). Відповідно до цього,

$$\left| \vec{Q}_M \right|_{2004} = 0,47, \text{ при } \left| \vec{Q}_M \right|_{\max} = 1.$$

2. Оцінка рівня якості управлінського персоналу НГВУ „Долинанaftогаз” за результатами 2008 року дає підстави отримати значення $\left| \vec{Q}_M \right|_{2008} = 0,58$.

3. Оцінка якості виконавчого персоналу підприємства у 2004 році зафіксована на рівні 45,8 балів (61% від 75 балів). Це значить, що $\left| \vec{Q}_P \right|_{2004} = 0,61$, при $\left| \vec{Q}_P \right|_{\max} = 1$.
4. Оцінка якості виконавчого персоналу підприємства за даними досліджень 2008 року зафіксована на рівні 50,25 бала (67% від 75 балів), тобто $\left| \vec{Q}_P \right|_{2008} = 0,73$.
5. Оцінка якості забезпечення виробничого процесу технікою, технологіями і обладнанням у 2004 році склала 32,2 бала (43% від 75 балів), тому $\left| \vec{Q}_T \right|_{2004} = 0,43$, при $\left| \vec{Q}_T \right|_{\max} = 1$.
6. Оцінка якості забезпечення виробничого процесу технікою, технологіями і обладнанням склала 40,5 бала, що становить 54% від 75 балів, тому $\left| \vec{Q}_T \right|_{2008} = 0,54$.

Приведені вище значення трьох векторів якості $\vec{Q}_{M(2004)}$, $\vec{Q}_{P(2004)}$ та $\vec{Q}_{T(2004)}$ за 2004 рік відповідають коефіцієнтам якості управлінського персоналу ($K_{ЯВП(2004)}$), виконавчого персоналу ($K_{ЯВП(2004)}$), техніки, технології та обладнання ($K_{ЯТО(2004)}$), а $\vec{Q}_{M(2008)}$, $\vec{Q}_{P(2008)}$ та $\vec{Q}_{T(2008)}$ - відповідно $K_{ЯВП(2008)}$, $K_{ЯВП(2008)}$ і $K_{ЯТО(2008)}$.

З використанням формули $\left| \vec{Q}_R \right| = \sqrt{Q_M^2 + Q_P^2 + Q_T^2}$ розраховуємо значення результуючих векторів якості $\left| \vec{Q}_R \right|_{2004}$ і $\left| \vec{Q}_R \right|_{2008}$ для НГВУ „Долинанافتогаз”, вважаючи їх відповідно коефіцієнтами якості функціонування підприємства $K_{ЯФП(2004)}$ у 2004 році та $K_{ЯФП(2008)}$ - у 2008 році. Діапазон можливих значень цього коефіцієнта, як нами було встановлено в [12] змінюється від 0 до 1,73:

Таким чином:

$$\left| \vec{Q}_R \right|_{2004} = \sqrt{0,47^2 + 0,61^2 + 0,43^2} = \sqrt{0,2209 + 0,3721 + 0,1849} = \sqrt{0,7779} \approx 0,88,$$

а

$$\left| \vec{Q}_R \right|_{2008} = \sqrt{0,58^2 + 0,73^2 + 0,54^2} = \sqrt{0,3364 + 0,5329 + 0,2916} = \sqrt{1,1609} \approx 1,07$$

Відповідно до шкали оцінок рівня економічної безпеки організаційного утворення [12] рівень економічної безпеки НГВУ „Долинанافتогаз” після 3-х років роботи з реалізації запропонованих нами удосконалень та рекомендацій змінився із середнього значення до високого. Якщо у 2004 році ймовірність кризових явищ була незначна, але підприємство потребувало якісних змін, то в 2008 році результати його діяльності хоч і залишаються нестабільними, проте

відчутний вплив якісних перетворень за окремими характеристиками складових якості та безпеки функціонування.

Відповідно до графічної інтерпретації просторової моделі оцінки і управління якістю функціонування організації [10] якісні характеристики для НГВУ „Долинанافتогаз” у 2004 році відповідають наступним умовам:

$$\left| \vec{Q}_M \right|_{2004} < \frac{1}{2} \max, \left| \vec{Q}_P \right|_{2004} > \frac{1}{2} \max, \left| \vec{Q}_T \right|_{2004} < \frac{1}{2} \max.$$

Це свідчить про розташування результуючого вектора якості $\vec{Q}_{R(2004)}$ в підпросторі III, який характеризується незадовільною якістю діяльності підприємства, незважаючи на високі якісні характеристики виконавчого персоналу.

Використовуючи формулу $\left| \vec{Q}_{MP} \right| \left(\left| \vec{Q}_{MT} \right|, \left| \vec{Q}_{TP} \right| \right) = \frac{\sum_{i=1}^N qm_i \left(\sum_{i=1}^N qp_i, \sum_{i=1}^N qt_i \right)}{\cos \varphi (\sin \varphi)}$, можна розрахувати часткові коефіцієнти якості функціонування НГВУ „Долинанافتогаз” у 2004 році:

$$K_{ЯЛР(2004)} = \sqrt{0,47^2 + 0,61^2} = \sqrt{0,593} = 0,77$$

$$K_{ЯУТ(2004)} = \sqrt{0,47^2 + 0,43^2} = \sqrt{0,405} = 0,63$$

$$K_{ЯВТ(2004)} = \sqrt{0,61^2 + 0,43^2} = \sqrt{0,557} = 0,74$$

Отже, з вищеприведених розрахунків можна зробити висновок про те, що суттєвий негативний вплив на стан економічної безпеки НГВУ „Долинанافتогаз” у 2004 році мали низька якість техніки, технології та обладнання, які потребували оновлення. При цьому, розрахунок часткових показників якості показав, що найменша питома вага у забезпеченні кінцевої якості функціонування підприємства належить управлінню техніко-технологічним, науковим та інноваційним забезпеченням процесів. З іншого боку, досягнутий рівень якості та економічної безпеки – це наслідок якості використання та обслуговування техніки, технології та обладнання виконавчим персоналом НГВУ „Долинанافتогаз”.

Реалізація запропонованих нами рекомендацій дозволила НГВУ „Долинанافتогаз” у 2008 році досягти якісних змін, які відповідали наступним умовам: $\left| \vec{Q}_M \right|_{2008} > \frac{1}{2} \max, \left| \vec{Q}_P \right|_{2004} > \frac{1}{2} \max, \left| \vec{Q}_T \right|_{2004} > \frac{1}{2} \max.$

Результуючий вектор якості $\vec{Q}_{R(2008)}$ за оцінками 2008 року зафіксований у підпросторі №8. Це означає, що якість діяльності підприємства близька до оптимальної, а значення показника економічної безпеки $K_{EB(2008)}$ знаходиться в межах від 0,6 до 0,8 при максимальному значенні $K_{EB \max} = 1.$

Значення часткових коефіцієнти якості функціонування НГВУ „Долинанафтогаз” у 2008 році склали:

$$K_{ЯЛР(2008)} = \sqrt{0,58^2 + 0,73^2} = \sqrt{0,593} = 0,93$$

$$K_{ЯУТ(2004)} = \sqrt{0,58^2 + 0,54^2} = \sqrt{0,628} = 0,79$$

$$K_{ЯВТ(2004)} = \sqrt{0,73^2 + 0,54^2} = \sqrt{0,557} = 0,91$$

Таким чином, результати якості функціонування об'єкта дослідження, представлені сукупністю якісних показників за 2004 та 2008 роки (Таблиця 1) дають можливість виявити тенденції та напрямки якісних змін, які мають суттєвий вплив на рівень економічної безпеки підприємства.

Таблиця 1

Результати якості функціонування НГВУ „Долинанафтогаз”

Показники якості функціонування НГВУ „Долинанафтогаз”	РОКИ		Абсолютне відхилення (+/-)	Темп приросту (%)
	2004	2008		
Якість управлінського персоналу	0,47	0,58	+0,11	123
Якість виконавчого персоналу	0,61	0,73	+0,12	119
Якість техніки, технології та обладнання	0,43	0,54	+0,11	125
Якість людських ресурсів	0,77	0,93	+0,16	120
Якість управління виробничими, науковими, інноваційними, інвестиційними процесами діяльності	0,63	0,79	+0,16	125
Якість використання та обслуговування техніки, технології та обладнання	0,74	0,91	+0,17	123
Якість діяльності	0,88	1,07	+0,19	121

Як свідчать результати порівняння приведеного в таблиці 1, суттєвих змін на підприємстві протягом трьох років зазнала якість управлінського персоналу (зросла на 23%) та здійснюваних ними процесів управління виробничою, науковою, інноваційною, інвестиційною діяльністю (зросла на 25%). Найнижчі темпи росту (19%) зафіксовані за таким показником як „якість виконавчого персоналу”. В той же час приріст показника якості використання та

обслуговування техніки, технології та обладнання склав 23%. Такі тенденції можна пояснити зростанням (на 25%) показника якості самої техніки, технології та обладнання.

Зафіксовані позитивні зміни в результатах управління економічною безпекою підприємств були отримані завдяки реалізації переліку рекомендацій, запропонованих нами з використанням теоретичних положень управління цим показником через забезпечення елементарних складових показників якості.

Короткий зміст наданих нами рекомендацій полягав в наступному:

1. Досягнути високих результатів якості та безпеки функціонування можна і потрібно за рахунок покращення якості виконавчого персоналу НГВУ „Долинанафтогаз”, що вимагає перегляду:

- діючої на підприємстві системи мотивації інтелектуальної праці, матеріального та морального стимулювання працівників;
- системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників, яка повинна врахувати як бажання та здібності персоналу, так і його реальну потребу у нових знаннях та вміннях;
- системи прийняття та реалізації управлінських рішень щодо вдосконалення якісних характеристик персоналу;
- програми технічного переоснащення підприємства з врахуванням реальних виробничих потреб та кваліфікаційних можливостей персоналу.

2. Керівництву підприємства для підвищення рівня його економічної безпеки необхідно звернути увагу на посилення роботи в напрямку покращення якості персоналу за такими характеристиками як:

- Інноваційна здатність управлінського та виконавчого персоналу.
- Готовність персоналу підприємства та галузі до неперервного навчання та саморозвитку.
- Професійна та психологічна готовність персоналу підприємства та галузі до постійних змін.
- Використання керівним корпусом підприємства та галузі сучасних управлінських технологій, спрямованих на формування інтелектуальних організацій.
- Лідерські якості управлінського персоналу підприємства та галузі, його готовність до створення ефективних команд.
- Ступінь залучення виконавців до управління та його кар’єрний ріст за результатами праці.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Аналіз управління економічною безпекою на прикладі НГВУ „Долинанафтогаз” показав, що впровадженні нами заходи з підвищення якості функціонування підприємства за трьома складовими мали позитивний вплив на рівень економічної безпеки суб’єкта господарювання. Якщо оцінку якості діяльності підприємства відповідно до просторової моделі здійснювати через певні проміжки часу (1 місяць, 1 квартал, 1 півріччя, 1 рік), то в результаті можна отримати графік, який відображає розвиток процесів управління якістю та економічною безпекою в часі, а також тренд якості, напрямок якого буде відображати тенденції зміни якісних показників діяльності

підприємства. На основі цих тенденцій можна робити висновки про хід якісних змін в майбутньому, а також прогнозувати рівень економічної безпеки суб'єкта господарювання.

Література

1. Кісь С. Я. До обґрунтування доцільності інтелектуалізації процесів управління нафтогазовим комплексом України / С.Я.Кісь // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: збірник наукових праць. – Львів.: НАН України. Інститут регіональних досліджень, 2008. – Випуск 2 (70). – С. 301 - 313.
2. Титаренко Олексій. Партнерство в нафтовому та газовому секторах як наріжний камінь енергетичної самодостатності України / Олексій Титаренко // Новий економіст України. – грудень 2008 р. – С. 31.
3. Richard Ricketts, „Survey Points to Practices that Reduce Refinery Maintenance Spending”, Oil and Gas Journal, 4 July 1994, 38.
4. Agis Salpukas, „New Ideas for U.S. Oil”, The New York Times, 16 November 1995, C1,C18.
5. Кісь С.Я. Про інтелектуальний потенціал нафтогазової галузі України як важливу складову її енергетичної безпеки / С.Я. Кісь, Н.В. Люта, В.П. Петренко // Науковий вісник ІФНТУНГ. – Івано-Франківськ, 2006. – №1(13). – С. 93 - 99.
6. Кісь С.Я. Використання галузевого інтелекту в контексті безпеки розвитку соціоприродних систем (на прикладі нафтогазової галузі України) / С.Я Кісь., Є.І. Крижанівський, В.П. Петренко, І.Б. Галюк // Науковий вісник ІФНТУНГ. – Івано-Франківськ, 2007. – №2(16). – С. 126 - 130.
7. Кісь С.Я. Про доцільність виконання масштабної діагностики і оцінки стану персоналу організаційних утворень нафтогазового комплексу України / С.Я. Кісь, Д.В. Тимошенко, В.П.Петренко // Науковий вісник ІФНТУНГ. – Івано-Франківськ, 2009 р. – №1(19). – С. 147 - 152.
8. Кісь С.Я. Результати діагностики якості функціонування нафтогазового комплексу України / С.Я. Кісь, Д.В.Шлемко, С.А.Побігун // Науковий вісник ІФНТУНГ. – Івано-Франківськ, 2010 р. – №1(23). – С.117 -124.
9. Кісь С.Я. Графоаналітична модель якості людських ресурсів соціально-економічних систем мезо- і мікроекономічного рівня / С.Я.Кісь, В.П. Петренко // Вісник Прикарпатського університету ім. В. Стефаніка. – Івано-Франківськ, 2009. Вип.. 7. – С. 95 - 99. – (Серія „Економіка”).
- 10.Кісь С.Я. Просторова графоаналітична модель комплексного менеджменту якістю функціонування організаційних утворень / С.Я. Кісь, В.П. Петренко // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції „Міжнародний бізнес та менеджмент: проблеми та перспективи в умовах глобалізації”. (22-24 жовтня), 2008 р. – Тернопіль: Економічна думка, 2008. – С. 254 - 256.(61бс.)
- 11.Кісь С.Я. Контролінг якості як один з важливих інструментів стратегічного управління підприємством / С.Я. Кісь, С.З. Левочко //

Матеріали II-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції «Теорія і практика стратегічного управління розвитком регіональних суспільних систем». – Івано-Франківськ, 2009. – С. 41 - 43.

12. Кісь С.Я. Якісні складові економічної безпеки соціально-економічних систем [Текст] / С.Я.Кісь // Збірник доповідей III Науково-практичного семінару з міжнародною участю „Проблеми розбудови митної системи в інтересах економічної безпеки України”. – Тернопіль, 2009. – С 83 -

ГАЛУЗЕВИЙ МАРКЕТИНГ

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ КЛЮЧОВИХ ФАКТОРІВ УСПІХУ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ БРЕНДІВ РОЗДРІБНОГО РИНКУ НАФТОПРОДУКТІВ

Малинка О. Я., Устенко А. О.

Адаптовано метод критичних ключових факторів успіху для управління капіталом бренду на ринках світлих нафтопродуктів, що дозволяє виділити критичні дії, з яких повинна починатися практична робота щодо вдосконалення управління брендом. По кожній критичній дії складено профіль, проведено її дослідження та вимірювання і запропоновано покращення реалізації дії, спрямоване на підвищення оцінки рівня її виконання.

Ключові слова: бренд, місія бренду, капітал бренду, управління капіталом бренду, ключові фактори успіху.

Постановка проблеми. В сучасних умовах ринкова економіка потребує вміння працювати по-новому не тільки виробників, але й торговельні підприємства. Особливу значимість у цих умовах набуває наявність знань, пов'язаних з формуванням та розвитком бренду підприємства на роздрібному ринку нафтопродуктів. Це обумовлено тим, що проблема збільшення кількості торговельних підприємств на ринку і зниження суттєвих відмінностей між ними стає більш актуальною. Тому виникає необхідність пошуку нових ефективних методів нецінової конкуренції, що і обумовлює об'єктивну необхідність впровадження концепції бренд-менеджменту та управління капіталом бренду підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам створення та управління брендом, розробки брендової стратегії для підприємства, формування капіталу бренду, вимірювання його вартості, становлення бренд-менеджменту як науки присвячені в основному праці зарубіжних авторів – Д. Аакера, Б. Барнса, Б. Ванекена, А. Вілер, М. Гобе, А. Еллвуда, Е. Йохімштайлера, Ж.-Н. Капферера, К. Л. Келлера, Д. Коулі, С. Кумбера, Л. Лейтессера, У. Лендора, Д. Ле Пла, М. Ліндстрома, Дж. Маріотті, Т. Нільсона, Дж. Ренделла, Е. Райс, Дж. Траута, П. Фернадеса, С. Фурньє,